

Bu 66

Till

Kungsholms församlings fattigvårdsstyrelse.

På uppdrag af Fattigvårdsnämnden får jag anhålla, att I benäget villen så fort ske kan, inkomma med yttrande angående af Jakobs och Johannes församl. fattigvårdsstyrelse väckt förslag om utbytande af träbottnade skodon mot dylika helt och hållet af läder. vid utdelning af skodon till fattiga skolbarn. Jakobs och Johannes församl. fattigvårdsstyrelses skrifvelse till Fattigvårdsnämnden, äfvensom till fattigvårdsstyrelsen af förste läraren L.A. Edén insänd skrifvelse bifogas i afskrift. Stockholm den 20 Oktober 1903.

Afskrift.

67

Till

Stockholms stads Fattigvårdsnämnd.

I samband med antagandet af anbud & leverans af träskodon under det nu ingångna läsåret väcktes ånyo förslag att hos Fattigvårdsnämnden göra framställning om rättighet för fattigvårdsstyrelsen att till skolbarn från fattiga hem få utdela lederskodon i stället för hittills brukliga träbottnade kängor.

Som skäl för en dylik hemställan framhölls särskildt:

att träskodon äro mindre hållbara än lederskodon och från hygienisk synpunkt ej att föredraga framför dessa;

att prisskillnaden - krönor 1.65 per par - ej borde utgöra något väsentligt hinder för reformens genomförande, enär kostnaderna - på nedan anförda skäl - sannolikt ej komma att betydligt öfverstiga de hittillsvarande;

att barnen frestas att vara mindre aktsamma om de af dem föga uppskattade träskodonen, ja att exempel finnas derpå att de uppsiktligt sökt snarast möjligt göra slut på undfångna träbottnade skodon;

samt att, i motsats till förhållandena i sydligare delar af landet barnen här i hufvudstaden genom bärandet af träskodon onekligen stämplas som fattighjon.

Fattigvårdsstyrelsen beslöt derefter att till Fattigvårdsnämnden af-låta en skrifvelse med hemställan i berörda angelägenhet och samtidigt framhålla under diskussionen framställda skäl för träskodonens utbytande mot lederskodon.

Ett par lederskodon torde med all sannolikhet i hållbarhet motsvara två par träskodon och de förra hafva dessutom den fördelen att de lättare

kunna lagas samt halfsulas, hvilket senare ej är förhållandet med träskodonen. Fattigvårdsstyrelsen, som är i tillfälle att genom enskilda medel anskaffa lederskodon åt skolflickor, kan som särskildt skäl för lederskodens företräde af erfarenhet framhålla, att - då de flesta gossar under en och samma termin erhålla två par och somliga ända till 3-4 par träskodon - framställning om läderkängor åt en och samma flicka under en termin högst sällan förekommit mer än en gång. Farhågan att understödstagarnes antal vid utdelandet af läderkängor skulle ökas bör bortfalla om därvid ett annat än det hittills tillämpade systemet användes. Liksom hittills bära vid behof skolappar utfärdas af vederbörande lärare och lärarinner, men få desamma ej i klump tillstännas rotemännen, utan bära barnens föräldrar åläggas, att hos vederbörande roteman infinna sig med den eller de från skolan erhållna skolapparne, hvarigenom rotemännen lättare kunna göra sig underkunniga om behofvets ^{före}fintlighet. Sedan vederbörande rotemans påskrift erhållits, tillställas skolapparne fattigvårdsstyrelsen, som i sin ordning har att närmare pröfva behofvet och kommer genom dylikt förfarande antalet utdelade skodon sannolikt att betydligt minskas.

Ej minst viktig synes fattigvårdsstyrelsen den omständigheten vara, att de fattigare barnen genom användande af träskodon särskiljas från de öfriga mera lyckligt lottade, hvarigenom mängen gång bitterhet alstras i de ungas sinnen och en hätskhet kan uppstå mot samhället, hvilken bliver bestående långt öfver barnålderns gräns.

Att tilldela fattiga barn lämplig och passande skobeklädnad, hvarigenom nuvarande kostnader ej i väsentlig mån komma att ökas, bör ej kunna anses annat än som nödtorftigt understöd enligt § 1 i gällande fattigvårdsförordning. Stockholm den 30 September 1903.

På Jakobs och Johannes församlings fattigvårdsstyr. vägnar:

Hjalmar Petterson.

Alrik Sundén-Cullberg.

Till

Fattigvårdsstyrelsen inom Jakobs och Johannes församling.

på uppmaning af Herr Direktör Hj. Petterson att afgifva yttrande om skodon åt fattiga skolbarn får undertecknad värdsammast *anföra* följande:

Bland de många hindren för en regelbunden skolgång är bristen på skodon ett af de ~~många~~ förnämsta. Genom fattigvårdens försorg har för att undanröja detta hinder under en lång följd af år träskor utdelats till de fattigaste barnen vid Stöckholms folkskolor. Användandet af sådana skodon medför dock olägenheter af flera slag, hvarför det länge varit en enhällig önskan af skolans lärare och lärarinnor att snarast möjligt få dem ersatta af lederskor. Åtminstone är detta fallet inom Jakobs och Johannes församling.

De olägenheter, som bruket af träskor åt skolbarn medför, äro hufvudsakligen följande:

1) Träskorna åstadkomma buller och äro härigenom till hinder vid ordningens upprätthållande i skolan såväl under lektionerna i lärorummet som under in- och utmascherne. Under gåendet genom korridorer och trappor blir detta buller rent af bedöfvande, så att tillsägelser ej kunna höras och blifva åtlydda. Det ständiga slamrandet vid minsta rörelse af fötterna är ock i hög grad nervretande för läraren.

2) Träskorna äro tunga och klumpiga och bidraga att göra gossarne som af naturen äro mer eller mindre otypliga i sina rörelser, än mera klumpiga, hvarigenom resultatet af gymnastikens fostrande inflytelse till en god kroppshållning betydligt förminskas. Genom sin tyngd verka de äfven tröttande och försvåra gåendet och springandet.

3) De motverka renlighet och snygghet i skolan, emedan barnen endast med svårighet kunna förmås att vårda dem och hålla dem rena lika väl som lederskor. Denna missvård beror af det ringa värde, som träskorna hafva

enligt både föräldrarnas och barnens uppfattning.

4) De äro ohygieniska dels därför, att de efter endast några dagars användning blifva otäta, så att barnen, äfven om de få träskor ett par gånger under terminen, få gå våta om fötterna, dels derigenom, att den obeslagna sulan förslites mycket fortare än den järnbeslagna klacken, så att foten under gåendet får en onaturlig och följaktligen hälsovidrig ställning.

5) Träskorna bidraga i sin mån att skärpa klasskillnaden, i det att barnen, som använda dem, offentligen utmärkas för sin fattigdom, och ofta ökas härigenom fattigdomens tunga börda af smälek eller hän från lyckligare lottade barn.

Ännu flera olägenheter kunna nämnas, men de redan anförda äro tillräckligt många och stora för att motivera lärarnes och lärarinnornas samfälliga önskan om träskornas utbytande mot lederskor.

Detta utbyte torde i längden ej blifva mycket mera betungande för kommunen, då lederskorna borde vara mera varaktiga och föräldrarna helt säkert skulle söka underhålla dem bättre genom lagning, hvilket sällan är förhållandet med träskorna. Stockholm den 15 Oktober 1903.

L.A. Edén.